

U IME CRNE GORE

OSNOVNI SUD U K., prvostepeni, krivični, sudija K.P. uz učešće samostalne referentkinje–zapisničarke K.A.u krivičnom postupku protiv okrivljene T.D. iz SAD zbog krivičnog djela falsifikovanje isprave iz člana 412, stav 2, u vezi stava 1 Krivičnog zakonika CG ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004 - ispr. i 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - dr. zakon, 40/2013, 56/2013 - ispr., 14/2015, 42/2015, 58/2015 - dr. zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021 – dalje: KZCG), odlučujući o Optužnom predlogu Osnovnog državnog tužilaštva u K. (dalje: ODT K.r), KT. 93/22 od 22. marta 2022. godine, nakon glavnog i javnog pretresa održanog 7. aprila 2022. godine, u prisustvu zastupnice optužbe – državne tužiteljke u ODT K. T.Č., okrivljene i nenog branioca M.A., advokata iz P., donio je i istog dana objavio;

P R E S U D U

Okrivljena T.D., jedinstveni identifikacioni broj: 612105827, nadimak T., od oca G.D.majke G.A., rođena 31. oktobra 1981. godine u J., sa boravištem u SAD, 17450 W.S.,E. 91316 C., državljanka SAD-a, ne razumije crnogorski jezik, po zanimanju trgovac nekretninama i šminkerka, udata i majka dvoje djece, pismena, sa završenom visokom stručnom spremom, srednjeg imovnog stanja, neosuđivana, protiv koje se vodi krivični postupak u SAD-u;

KRIVA JE

Zato što je:

Dvadeset trećeg februara 2022. godine, u 2.15 časova, u B., u hotelu „B.“, u sobi 314, upotrijebila lažnu javnu ispravu kao pravu, na način što je službeniku Uprave policije – Centar bezbjednosti B., prilikom legitimisanja predala lažnu javnu ispravu, i to Pasoš broj: 511486710, sa rokom važenja do 10. juna 2029.

godine, koji je navodno izdat od strane nadležnog organa EU – UK of G.B. and N. I., na ime I. A.A.. Navedeni pasoš okrivljena je prethodno upotrijebila i 9. februara 2022. godine, na Aerodromu u P., prilikom ulaska u CG. Pri svemu tome, okrivljena je bila uračunljiva, svjesna svog djela i njegove zabranjenosti, a čije izvršenje je htjela;

čime je izvršila krivično djelo falsifikovanje isprave iz člana 412, stav 2, u vezi stava 1 Krivičnog zakonika CG;

Pa je Sud, primjenom citiranih zakonskih odredaba, te čl. 3, 4, 5, 13, 15, 32, 36, 42 i 51 Krivičnog zakonika CG, te čl. 226, 229 i 374 Zakonika o krivičnom postupku,

OSUĐUJE

Na kaznu zatvora u trajanju od četiri mjeseca, u koju kaznu joj se ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru, odnosno od 23. februara 2022. godine, od 8.20 časova, pa nadalje.

Na osnovu člana 75, stav 1 Krivičnog zakonika CG, prema okrivljenoj se izriče:

MJERA BEZBJEDNOSTI

Oduzimanje predmeta – Pasoša, broj: 511486710, sa rokom važenja do 10. juna 2029. godine, koji je navodno izdat od strane nadležnog organa VB, na ime I.A. A.

Dužna je Okrivljena da na ime troškova krivičnog postupka uplati u korist Budžeta CG, iznos od 30 eura na žiro-račun br. 832-16-52, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

OBRAZLOŽENJE

A. NAVODI STRANAKA I BRANIOCA

1. Optužnim predlogom ODT K., KT. 93/22 od 22. marta 2022. godine, okrivljenoj je stavljeno na teret da je izvršila krivično djelo falsifikovanje isprave iz člana 412, stav 2, u vezi stava 1 Krivičnog zakonika CG. Ostajući u cjelosti pri podnijetom optužnom aktu, zastupnica optužbe je predložila da Sud okrivljenu oglasi krivom i osudi po zakonu, da prema istoj izrekne mjeru bezbjednosti – oduzimanje pasoša i da joj produži pritvor.

2. Branilac okrivljene je u završnoj riječi predložio da Sud okrivljenoj, s obzirom da je priznala izvršenje krivičnog djela i da je izrazila kajanje zbog učinjenog, izrekne što blažu sankciju po vrsti i mjeri.

3. Okrivljena je pred Sudom, za razliku od odbrane dato pred Tužilaštvom, priznala izvršenje krivičnog djela, dodajući da su sve optužbe protiv nje tačne; da je protiv njenog supruga u toku postupak u SAD i da je bila prinuđena da dođe u CG, jer je njen život bio ugrožen; da joj je žao zbog ovoga što se desilo i da se zbog svog postupka izvinjava; da su ovih četrdeset i pet dana koje je provela u pritvoru najgori u njenom životu i da se u tom periodu samo jednom čula sa svojom djecom; da je svoju odbranu izmijenila u odnosu na odbranu datu pred ODT K iz razloga što njena advokatica kod tužioca nije govorila engleski; da je pokušavala da je razumije i da je uz to bila jako uplašena; da je identifikacione podatke, takođe dala

neistinite kod tužioca jer se bojala, budući da je u stranoj državi i da ne poznaje naše zakone, te da u C G ima samo jednog porodičnog prijatelja, odnosno da nema nekretnina, biznis i porodicu.

3.1. U završnoj riječi je tražila da joj Sud oprost, obećavši da više nikada neće ponoviti krivično djelo.

B. DOKAZNI POSTUPAK

4. Radi pravilnog i potpunog utvrđenja činjeničnog stanja u ovoj pravnoj stvari, Sud je u dokaznom postupku, pročitao:

4.1. Potvrdu o privremeno oduzetim predmetima UP CB B., Stanica kriminalističke policije – Jedinica za suzbijanje privrednog kriminaliteta, 17/3-2 broj: 215/22-1114/3 od 23. februara 2022. godine, iz koje proizilazi da je od A. I. A., privremeno oduzet pasoš broj: 511486710, izdat od strane V.B., 10. juna 2019. godine, sa rokom važenja do 10. juna 2029. godine;

4.2. Dopise Odsjeka za međunarodnu operativnu policijsku saradnju INTERPOL-EUROPOL-SIRENE 03/7-70114 od 24. februara 2022. godine i broj: 03/7-03/7-45-116 od 24. februara 2022. godine, iz kojih proizilazi da je NCB Interpol–V.proslijedio informaciju da je izvršena komparacija daktiloskopskog materijala lica koje se u CG identifikovalo kao A. I. A., te da je utvrđeno poklapanje sa daktiloskopskim materijalom lica D.T., rođene 31. oktobra 1981. godine, kao i da su preliminarne komparacije fotografije lica rezultirale pozitivno, odnosno da su A. I.A. i D.T. jedna te ista osoba, da je okrivljena državljanka SAD, da se potražuje od strane nadležnih organa SAD, na nacionalnom nivou, da je ova osoba ekstremno sklona bjekstvu, te da je za istom raspisana međunarodna potjernica, jer se radi o traženom licu.

4.3. Službenu zabilješku Uprave policije – Centra bezbjednosti B., 17/3 broj: 02-215/22-1117 od 23. februara 2022. godine, iz koje proizilazi da su ovlašćeni policijski službenici, 23. februara 2022. godine, oko 2.15 časova, postupajući po operativnim saznanjima da se u hotelu “B.”, u sobi 314, nalazi A. R., pošli u navedeni hotel i tamo zatekli ovo lice; da je sa njim u sobi bila jedna ženska osoba koja je prilikom legitimisanja dala na uvid putnu ispravu broj: 511486710, izdatu 10. juna 2019. godine, u V. B.i, na ime A. I. A., rođena 9. novembra 1980. godine, koji pasoš važi do 10. juna 2029. godine

4.4. Službenu zabilješku Uprave policije – Centra bezbjednosti B., Stanica kriminalističke policije – Jedinica za suzbijanje privrednog kriminaliteta 20/3-2 broj: 02-215/22-1117/2 od 23. februara 2022. godine, iz koje je Sud utvrdio da je provjerama kroz Informacioni sistem Uprave policije, aplikaciju “Granica” konstatovano da je lice A. I. A., rođena u A. 9. novembra 1980. godine, upotrijebila pasoš broj: 511486710, sa rokom važenja od 10. juna 2019. godine do 10. juna 2029. godine, izdat od strane V.B., gdje joj je na osnovu ovog pasoša evidentiran ulazak u CG., 9. februara 2022. godine, na GP Aerodrom P..

4.5. Izvršio uvid u Pasoš, broj: 511486710 koji glasi na ime I. A. A., i tom prilikom utvrdio da je isti navodno izdat od strane “United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland”, pod brojem: 511486710, na ime A. I. A., rođena 9. novembra 1980. godine u A., sa datum izdavanja – 10. jun 2019. godine i rokom važenja 10. jun 2029. godine.

4.6. Na saglasan predlog stranaka pročitao Izvještaj o grafološkom vještačenju Uprave policije – Forenzičkog centra u D., broj: 560/22 od 16. marta 2022. godine, iz kog se utvrđuje da predmetni pasoš nije autentičan dokument za isto.

5. S obzirom da je zastupnik optužbe na glavnom pretresu održanom 7. aprila 2022. godine, odustao od predloga za pribavljanje izvještaja iz kaznene evidencije na ime okrivljene, s obzirom da bi to vodilo odugovlačenju postupka, Sud je odlučio da iz legitimnih razloga ne pribavlja ovaj izvještaj.

C. MJERODAVNO PRAVO

7. Prilikom odlučivanja o krivičnoj odgovornosti okrivljene, te sljedstveno tome krivičnim sankcijama i troškovima postupka, Sud je imao u vidu odredbe sljedećih propisa:

- 7.1. KRIVIČNOG ZAKONIKA CRNE GORE

1. Opšte odredbe o krivičnom djelu

Krivično djelo

Član 5

Krivično djelo je djelo koje je zakonom određeno kao krivično djelo, koje je protivpravno i koje je skrivljeno.

Umišljaj

Član 15

Krivično djelo je učinjeno sa umišljajem kad je učinilac bio svjestan svog djela i htio njegovo izvršenje ili kad je učinilac bio svjestan da može učiniti djelo pa je na to pristao.

2. Odmjeravanje kazne

Opšta pravila o odmjerenju kazne

Član 42

(1) Sud će učiniocu krivičnog djela odmjeriti kaznu u granicama koje su zakonom propisane za to djelo, imajući u vidu svrhu kažnjavanja i uzimajući u obzir sve okolnosti koje utiču da kazna bude manja ili veća (olakšavajuće i otežavajuće okolnosti), a naročito: stepen krivice, pobude iz kojih je djelo učinjeno, jačinu ugrožavanja ili povrede zaštićenog dobra, okolnosti pod kojima je djelo učinjeno, raniji život učinioca, njegove lične prilike, njegovo držanje poslije učinjenog krivičnog djela, a naročito njegov odnos prema žrtvi krivičnog djela kao i druge okolnosti koje se odnose na ličnost učinioca.

(2) Pri odmjerenju novčane kazne sud će posebno uzeti u obzir i imovno stanje učinioca.

(3) Okolnost koja je obilježje krivičnog djela ne može se uzeti u obzir i kao otežavajuća, odnosno olakšavajuća okolnost, izuzev ako prelazi mjeru koja je potrebna za postojanje krivičnog djela ili određenog oblika krivičnog djela ili ako postoje dvije ili više ovakvih okolnosti, pa je samo jedna dovoljna za postojanje težeg, odnosno lakšeg oblika krivičnog djela.

Uračunavanje pritvora i ranije kazne

Član 51

(1) Vrijeme provedeno u pritvoru, kao i svako drugo lišenje slobode u vezi sa krivičnim djelom uračunavaju se u izrečenu kaznu zatvora, maloljetničkog zatvora, kaznu rada u javnom interesu i novčanu kaznu.

GLAVA TRIDESET TREĆA

KRIVIČNA DJELA PROTIV PRAVNOG SAOBRAĆAJA

Član 412

(1) Ko napravi lažnu ili izda neistinitu ispravu ili preinači pravu ispravu u namjeri da se takva isprava upotrijebi kao prava ili ko takvu lažnu ili neistinitu ispravu upotrijebi kao pravu ili je nabavi radi upotrebe, kazniće se zatvorom do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno u pogledu javne isprave, testamenta, mjenice, čeka, javne ili službene knjige ili druge knjige koja se mora voditi na osnovu zakona, učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(3) Za pokušaj djela iz stava 1 ovog člana kazniće se.

- 7.2. ZAKONIKA O KRIVIČNOM POSTUPKU ("Službeni list CG", br. 57/2009, 49/2010, 47/2014 - odluka US, 2/2015 - odluka US, 35/2015, 58/2015 - dr. zakon, 28/2018 - odluka US, 116/2020 - odluka US i 145/2021)

- **Vrste troškova**

- **Član 226**

- (6) Troškovi prevođenja koji nastaju primjenom odredaba ovog zakonika o pravu stranaka, svjedoka i drugih lica koja učestvuju u postupku na upotrebu svog jezika, neće se naplaćivati od lica koja su po odredbama ovog zakonika dužna da naknade troškove krivičnog postupka.

Troškovi postupka kad je okrivljeni oglašen krivim

Član 229

(1) Kad sud okrivljenog ogласи krivim izreći će u presudi da je dužan da naknadi troškove krivičnog postupka, koji su unaprijed isplaćeni, kao i troškove privatnog tužioca, oštećenog kao tužioca, oštećenog i njihovih zakonskih zastupnika i nagradu i nužne izdatke njihovih punomoćnika.

Presuda kojom se optuženi oglašava krivim

Član 374

(1) U presudi u kojoj se optuženi oglašava krivim sud će izreći:

- 1) za koje se djelo oglašava krivim, uz naznačenje činjenica i okolnosti koje čine obilježja krivičnog djela, kao i onih od kojih zavisi primjena određene odredbe Krivičnog zakonika;
- 2) zakonski naziv krivičnog djela i koje su odredbe Krivičnog zakonika primijenjene;
- 3) na koju se kaznu osuđuje optuženi ili se po odredbama Krivičnog zakonika oslobađa od kazne;
- 4) odluku o uslovnoj osudi;
- 5) odluku o mjerama bezbjednosti i oduzimanju imovinske koristi;
- 6) odluku o uračunavanju pritvora ili već izdržane kazne, kao i svakog drugog lišenja slobode u vezi sa krivičnim djelom;

D. MERITUM

a) Odgovornost okrivljene

8. Savjesnom ocjenom svih dokaza pojedinačno, i u međusobnoj vezi, a posebno imajući u vidu priznanje okrivljene, Sud je utvrdio da je okrivljena dvadeset trećeg februara 2022. godine, u 2.15 časova, u B.i, u hotelu „B.“, u sobi 314, upotrijebila lažnu javnu ispravu kao pravu, na način što je službeniku Uprave policije – Centar bezbjednosti B., prilikom legitimisanja predala lažnu javnu ispravu, i to Pasoš broj: 511486710, sa rokom važenja do 10. juna 2019. godine, koji je navodno izdat od strane nadležnog organa EU – UK of GB and Northern Island, na ime I. A.A., a koji je prethodno upotrijebila i 9. februara 2022. godine, na Aerodromu u P., prilikom ulaska u CG., pri čemu je bila uračunljiva, svjesna svog djela i njegove zabranjenosti, a čije izvršenje je htjela.

9. Kao što je to već rečeno, osim potpunog priznanja okrivljene datog na glavnom pretresu od 7. aprila 2022. godine, prednje činjenice su utvrđene na osnovu Izvještaja Forenzičkog centra iz kog se utvrđuje da predmetni pasoš nije autentičan, te službenih zabilješki Uprave policije iz kojih se utvrđuje da je okrivljena koristeći predmetni pasoš evidentirala ulazak u C.G. 9. februara 2022. godine, na Aerodromu u P., te da je isti, prilikom identifikacije predala ovlaštenom policijskom službeniku u hotelu “B.” u B..

10. Iz navedenog proizilazi da je okrivljena u dva navrata upotrijebila lažnu javnu ispravu kao pravu, pa kod činjenice da je utvrđeno, a što okrivljena nije ni sporila, da je predmetni pasoš lažna javna isprava, u radnjama okrivljene su ostvareni svi objektivni elementi bića krivičnog djela stavljenog joj na teret.

11. Razmatrajući subjektivni odnos okrivljene prema izvršenom krivičnom djelu, Sud je isti, a kako je to pravilno ocijenio i zastupnik optužbe, kvalifikovao kao direktni umišljaj. Naime, okrivljena je bila svjesna svog djela (dakle, znala je da je predmetni pasoš falsifikovana javna isprava, ali je i pored toga isti predala službenicima na Aerodromu u P. prilikom ulaska u CG, kao i policijskom službeniku prilikom identifikacije). U tome se iscrpljuje tzv. intelektualni element umišljaja, pri čemu se svjesnost odnosila na sve objektivne elemente - kako na radnju, posljedicu, tako i na uzročno-posljedičnu vezu. S druge strane, kada je u pitanju voluntativni element umišljaja, Sud zaključuje da je okrivljena, osim što je bila svjesna svog djela, ujedno i htjela njegovo izvršenje, a što se nedvosmisleno utvrđuje kako iz materijalnih dokaza u spisima, tako i iz priznanja same okrivljene.

b) Krivična sankcija

ba) Kazna zatvora i uračunavanje pritvora

12. Prilikom odlučivanja o vrsti i mjeri krivične sankcije, Sud je vodio računa o okolnostima iz člana 42 Krivičnog zakonika C.G.. U tom pravcu, kao olakšavajuću, Sud je cijenio raniju neosuđivanost okrivljene (kakav zaključak se nameće primjenom principa *in dubio pro reo*, kod činjenice da Sud nije tražio Izvještaj iz kaznene evidencije od SAD), njene lične i porodične prilike (da je udata i majka dvoje djece), kao i činjenicu da je okrivljena izrazila kajanje zbog učinjenog, obećavajući da isto neće ponoviti. S druge strane, kao otežavajuću, Sud je cijenio da je okrivljena osim toga što je sporni pasoš upotrijebila kao pravi prilikom ulaska u C.G. (čime je u potpunosti ostvarila elemente bića ovog krivičnog djela), to uradila još jednom (odnosno, predajući ga prilikom identifikacije policijskom službeniku), dakle, kod činjenica da je prva radnja okrivljene dovoljna za postojanje krivičnog djela, druga radnja se kvalifikuje kao radnja koja prelazi mjeru koja je potrebna za postojanje krivičnog djela, u smislu odredbe člana 42, stav 3 KZCG. Pri

tome, priznanje okrivljene Sud nije cijenio kao olakšavajuću okolnost iz razloga što je isto, po mišljenju Suda, dato pod "teretom dokaza" u tom momentu (podsjećanja radi, okrivljena je izvršenje djela priznala tek na glavnom pretresu, dakle, nakon što su u spisima egzistirali dokazi o tome da predmetni pasoš nije autentična javna isprava, te da je pravo ime okrivljene T.D.).

13. Imajući u vidu naprijed citirane okolnosti, Sud je, imajući u vidu opštu svrhu krivičnih sankcija promovisanu članom 4, stav 2 KZCG (suzbijanje djela kojima se povređuju ili ugrožavaju vrijednosti zaštićene krivičnim zakonodavstvom), svrhu kažnjavanja iz člana 32 KZCG, te raspon kazni zapriječen za predmetno krivično djelo (tri mjeseca do pet godina), našao da će se kaznom zatvora u trajanju od četiri mjeseca u dovoljnoj mjeri uticati na okrivljenu da više ne vrši krivična djela (član 32, tačka 1 KZCG), ujedno će se ovom kaznom u naznačenom trajanju uticati i na druge da ne čine krivična djela (član 32, tačka 2 KZCG). Ova kazna predstavlja ujedno i izražavanje društvene osude za krivično djelo i nameće obavezu poštovanja zakona, a u funkciji je jačanja morala i, po uvjerenju Suda, ima za svrhu uticaj na razvijanje društvene odgovornosti (član 32, tačka 3 i 4 KZCG).

Pri tome, okrivljenoj je, u smislu odredbe člana 51 KZCG, u kaznu zatvora uračunato vrijeme provedeno u pritvoru, koje se ima računati od 23. februara 2022. godine, od 8.20 časova, pa nadalje.

bb) Mjera bezbjednosti

S obzirom da je Pasoš broj: 511486710, sa rokom važenja do 10. juna 2029. godine, koji je navodno izdat od strane nadležnog organa EU – UK of G.B. and Northern Island, na ime Isabela A. A, upotrijebljen prilikom izvršenja krivičnog djela, pa kako isti predstavlja svojinu ovdje okrivljene, to je isti morao biti oduzet, u smislu odredbe člana 75, stav 1 KZCG.

c) Troškovi postupka

16. Imajući u vidu da je okrivljena oglašena krivom, to je ista dužna, shodno odredbi člana 226 i 229 ZKP-a, da plati sudske troškove, koji se ograničavaju na troškove paušala u iznosu od 30 eura, koji je odmjerjen shodno trajanju i složenosti postupka, i imovinskim prilikama okrivljene.

17. Troškovi prevođenja padaju na teret budžetskih sredstava, u smislu odredbe člana 226, stav 8 ZKP-a.

18. Slijedom izloženog, a na temelju odredbe člana 374 ZKP-a, odlučeno je kao u izreci.

OSNOVNI SUD U K., 7. aprila 2022. Godine

Zapisničarka, S U D I J A

K. A. K. P.

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Višem sudu u P., a preko ovog suda, u roku od 8 (osam) dana od dana prijema pisanog otpravka iste. Rok za žalbu počinje teći prvog narednog dana nakon dana prijema pisanog otpravka Presude.

DOSTAVNA NAREDBA: Ovjereni prepis Presude dostaviti:

- ODT K.;
- okrivljenoj T.D., preko Uprave UIKS-a, a nakon što ista bude prevedena;
- braniocu okrivljene M.u A., advokatu iz P.;
- UIKS-u;
- a/a